

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-27 Nr. (11.1-53) SD - 3807

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Sutrumpintų darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas ir pasiūlymus (Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. birželio 21 d. pateikta išvada Nr. NV-1646 (toliau – Išvada), kurioms buvo pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 26 d. pasitarime. Pasitarimo metu nuspręsta nekeisti esamo asmenų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, darbų, profesijų ir pareigybių sąrašo.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento (direktorius Kęstutis Zaura, tel. 8 706 64278, el. p. kestutis.zaura@socmin.lt) Darbo teisės skyriaus (vedėja – Vita Baliukevičienė, tel. 8 706 68256, el. p. vita.baliukeviciene@socmin.lt) vyriausioji specialistė Irena Mickevičiūtė, tel. 266 8196, el. p. irena.mickeviciute@socmin.lt.

PRIDEDAMA. Projektas, 4 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Airinė Dobužinskienė tel. 266 4229, el. p. airine.dobuzinskiene@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

**NUTARIMAS
DĖL SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMŲ IR APMOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2017 m.

Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 112 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 30 d. nutarimą Nr. 1195 „Dėl Darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, darbo laiko sutrumpinimo tvarkos ir Darbuotojų, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas, darbo apmokėjimo sąlygų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 9 d. nutarimą Nr. 568 „Dėl Sutrumpinto darbo laiko trukmės nustatymo pagal darbo aplinkos veiksnius kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alėna Rynkevič

20170627

SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMŲ IR APMOKĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato sutrumpinto darbo laiko normas ir apmokėjimo tvarką asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa ir šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašą bei sutrumpinto darbo laiko normas darbuotojams, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma.

Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 112 straipsnio 4 dalimi.

2. Aprašas taikomas visų rūšių ir ekonominės veiklos sričių, taip pat nuosavybės formų įmonėse, įstaigose bei organizacijose.

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

II SKYRIUS SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMOS IR APMOKĖJIMO TVARKA ASMENIMS, KURIŲ DARBO POBŪDIS YRA SUSIJĘS SU DIDESNE PROTINE, EMOCINE ĮTAMPA IR ŠIŲ DARBŲ, PROFESIJŲ IR PAREIGYBIŲ SĄRAŠAS

4. Nustatoma ne ilgesnė kaip 36 valandų darbo laiko norma per savaitę:

4.1. mokytojams, dirbantiems bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, neformaliojo švietimo įstaigose, kolegijose, specialiuosiuose vaikų auklėjimo ir globos namuose;

4.2. auklėtojams, dirbantiems ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose, vaikų socializacijos centruose, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

4.3. logopedams, specialiesiems pedagogams, tiflopedagogams, surdopedagogams, dirbantiems ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose, vaikų globos įstaigose;

4.4. dėstytojams, dirbantiems aukštosiose mokyklose;

4.5. koncertmeisteriams, akompaniatoriams, dirbantiems mokyklose, meninio ugdymo specialistams, dirbantiems ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir vaikų globos įstaigose;

4.6. mokyklų socialiniams pedagogams.

5. Nustatoma 36 valandų darbo laiko norma per savaitę farmacijos specialistams, kai jų pareigybių aprašyme nurodyta viena ar kelios iš šių veiklos rūšių:

5.1. kontroliuoti (tirti) vaistų ir vaistinių medžiagų kokybę;

5.2. gaminti vaistus ir vaistines medžiagas;

5.3. pakuoti vaistus ir vaistines medžiagas;

5.4. priimti ir (ar) komplektuoti vaistus pagal užsakymus;

5.5. išduoti (parduoti) vaistus ir vaistines medžiagas vaistinėse.

6. Nustatoma 37 valandų darbo laiko norma per savaitę:

6.1. sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems skubią medicinos pagalbą, kai tai yra pagrindinė jų funkcija pagal pareigybės aprašymą;

6.2. sveikatos priežiūros specialistams, turintiems privalomą atitinkamos veiklos licenciją ir atliekantiems chirurgines operacijas ar dalyvaujantiems jas atliekant, kai tai yra pagrindinė jų funkcija pagal pareigybės aprašymą;

6.3. sveikatos priežiūros specialistams, dirbantiems asmens sveikatos priežiūros įstaigose su pacientais, kuriems taikoma priverstinė hospitalizacija, priverstinė diagnostika ar priverstinio gydymo priemonės, arba laisvės atėmimo vietų gydymo įstaigose, asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir tarnybose, esančiose patalpose įstaigose ir areštinėse.

7. Sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas, kartu su jais dirbantiems darbuotojams, kurie tiesiogiai aptarnauja pacientus arba dirba tomis pačiomis sąlygomis, nenurodytiems Aprašo 6 punkte, nustatoma 38 valandų darbo laiko norma per savaitę.

8. Kasdienė darbo laiko trukmė nustatoma pagal pasirinktą darbo laiko režimo rūšį.

9. Darbuotojams, nurodytiems Aprašo 4-7 punktuose (toliau – darbuotojai, dirbantys sutrumpintą darbo laiką), už sutrumpintą darbo laiką mokama kaip už visą darbo laiką.

10. Darbuotojams, dirbantiems sutrumpintą darbo laiką, taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso II dalies IX skyriuje nustatytos darbo apmokėjimo nuostatos.

11. Darbuotojams, dirbantiems sutrumpintą darbo laiką, kurie dirba pagal išdirbio normas (kai apmokama pagal vienetinius įkainius), už laiką, kuriuo jų darbas buvo sutrumpintas, palyginti su visu darbo laiku, apmokama pagal darbuotojui nustatytą valandinį atlygį (mėnesinę algą).

III SKYRIUS

SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMOS DARBUOTOJAMS, DIRBANTIEMS DARBO APLINKOJE, KURIOJE ĮVERTINUS RIZIKĄ NUSTATYTA, KAD SVEIKATAI KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ DYDŽIAI VIRŠIJA DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS NORMINIŲ TEISĖS AKTŲ LEISTINUS DYDŽIUS (KIEKIUS) IR TECHNINĖMIS AR KITOMIS PRIEMONĖMIS JŲ KIEKIO DARBO APLINKOJE SUMAŽINTI IKI SVEIKATAI NEKENKSMINGŲ DYDŽIŲ NEĮMANOMA

12. Nustatoma ne ilgesnė kaip 36 valandų darbo savaitės darbo laiko norma darbuotojams, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus profesinę riziką cheminių darbo aplinkos veiksnių (iš jų kancerogenų ir mutagenų), fizikinių darbo aplinkos veiksnių ar ergonominių darbo aplinkos veiksnių dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose nustatytus leistinus ribinius dydžius (kiekius) ir nėra galimybės techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių.

13. Įvertinus profesinę riziką ir nustatčius, kad sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai darbo aplinkoje viršija darbuotojų saugą ir sveikatą norminiuose teisės aktuose nustatytus leistinus ribinius dydžius (kiekius), kol techninėmis ar kitomis priemonėmis sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai jų darbo aplinkoje sumažinami iki leistinų dydžių, privaloma trumpinti savaitės darbo laiko normą ne ilgiau kaip 36 valandų.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Linas Kukuraišis

Teisės įvykiaus vedėja
Alėna Kynevič
2007-06-27

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL DARBUOTOJŲ, KURIŲ DARBO POBŪDIS YRA SUSIJĘS SU DIDESNE PROTINE,
EMOCINE ĮTAMPA, ŠIŲ DARBŲ, PROFESIJŲ IR PAREIGYBIŲ SĄRAŠO IR
DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ DARBO APLINKOJE, KURIOJE ĮVERTINUS RIZIKĄ
NUSTATYTA, KAD SVEIKATAI KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ DYDŽIAI VIRŠIJA
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TEISĖS AKTŲ LEISTINUS DYDŽIUS
(KIEKIUS) IR TECHNINĖMIS AR KITOMIS PRIEMONĖMIS JŲ KIEKIO DARBO
APLINKOJE SUMAŽINTI IKI SVEIKATAI NEKENKSMINGŲ DYDŽIŲ NEĮMANOMA,
SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMŲ IR APMOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (toliau–Projektas)
(TAP-17-854;TAIS Nr. 16-11173(3))**

2017-06-21 Nr.NV-1646

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pastebėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso (įsigaliosiančio 2017 m. liepos 1 d.) 112 straipsnio 4 dalimi, Vyriausybė turi nustatyti *sutrumpinto darbo laiko normas ir apmokėjimo tvarką* asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa ir *šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašą*, ir *sutrumpintas darbo laiko normas* darbuotojams, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnų dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma. Todėl manome, kad Projektu siūlomas tvirtinti *Darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašo ir darbuotojų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje įvertinus riziką nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnų dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma, sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas)* neatitinka Darbo kodekse suformuluoto konkretaus pavedimo, todėl turi būti tikslinamas ne tik Aprašo pavadinimas, bet ir peržiūrėtas Aprašo turinys (pavyzdžiui, Aprašo 1.3 papunktis, IV skyrius, skyrių pavadinimai ir kt.), kuris, svarstyтина, ar šiuo atveju negalėtų būti vertinamas kaip išplečiantis Darbo kodekse nustatytų nuostatų taikymą.

2. Sistemiškai vertinant Aprašo II skyriuje nustatomą darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašą (toliau – Sąrašas) ir Vyriausybės nustatomą darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas darbuotojų, kategorijų sąrašą, tvirtinamą vadovaujantis Darbo kodekso 138 straipsnio 1 dalimi (žr. projektą

pateiktą Vyriausybei „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, 1.5 papunktis „Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašas ir šių atostogų trukmės aprašas“ (TAIS NR.16-11167(4)), kuris taipogi susijęs su darbais patiriant didesnę nervinę, emocinę, protinę įtampą ir profesinę riziką, lieka neaiškus šių sąrašų nuostatų santykis. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto lydimoje medžiagoje nenurodytas į Sąrašą įtraukiamų darbų, profesijų ir pareigybų pagrindumas, neaiškūs kriterijai, kuriais remiantis konkreti veikla galėtų būti pripažįstama kaip susijusi su protine, emocine įtampa. Todėl svarstyтина, kokiais argumentais remiantis Sąraše nėra, pavyzdžiui, socialinių paslaugų srities darbuotojų, dirbančių kordomojo kalinimo ar laisvės atėmimo vietose, švietimo įstaigose ar su socialinės rizikos asmenimis; nustatomi tik dėstytojai, dirbantys aukštosiose mokyklose, neįtraukiant mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, arba įtraukiami koncertmeisteriai, akompaniatoriai, dirbantys mokyklose, tačiau tai neliečia kitų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybinių darbuotojų, ir pan. Manytina, jog siekiant teisingo aiškumo, Aprašo 4 punkte nustatomas Sąrašas turi būti peržiūrėtas, nurodomi aiškūs kriterijai, kuriais vadovaujantis jis yra sudarytas.

3. Siūlytina tikslinti Aprašo 4 punkte nuostatų, susijusių su vaikų socialinės globos įstaigų veikla, vartojimą („vaikų socialinės globos įstaiga“, „vaikų globos namai“, „specialieji vaikų globos ir auklėjimo namai“, „vaikų socializacijos centrai“, „kūdikių namai“), ir įvertinus nuostatų turinį, suvienodinti skirtingų nuostatų vartojimą, arba keisti nuostatomis, apibrėžtomis ar vartojamomis kituose teisės aktuose, pavyzdžiui, sutrikusio vystymosi kūdikių namai ir pan.

4. Atkreipiame dėmesį, kad Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento teiktuose pasiūlyimuose dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo (2017 m. vasario 3 d. Nr. NV-345), kuriais siūlytina vadovautis rengiant teisės aktus, yra pasiūlyta, atsižvelgiant į teisėkūros aiškumo ir ekonomiškumo principus, visus to paties įstatymo įgyvendinamuosius norminius teisės aktus, kuriuos tvirtina Vyriausybė, dėstyti viename Vyriausybės nutarime. Tokiu atveju konsoliduojant Darbo kodekso įgyvendinamuosius teisės aktus, būtų tikslinga Projektu teikiamą Aprašą įtraukti į Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ tvirtinamų teisės aktų sąrašą.

Teisė departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko